

Rozhovor

ZENOVÝ MISTR WU BONG

Kong-anové rozhovory jsou v naší škole klíčovou součástí výcviku. Zatímco forma a obsah rozhovoru závisejí zcela na konkrétním studentovi a stylu učitele, který s ním rozhovor vede, jejich smysl je vždy stejný – pomáhat studentovi poznávat své silné a slabé stránky. Není příliš užitečné – a ani dost dobře možné – posuzovat vlastní praxi, její kvalitu je však možné si uvědomit právě při rozhovoru.

Ke kong-anovému rozhovoru existuje přístup „správně nebo špatně“. Pro toho, kdo je připoutaný ke „správnosti“, k tomu, že na kong-an musí odpovědět správně, aby ukázal, jak je silný a jak čistá je jeho mysl, pro toho je kong-anový rozhovor opravdu tvrdým oříškem. Právě z této touhy odpovědět správně, nedat najevo svou slabost a utajit svá temná zákoutí pramení náš strach. Není snadné umět dělat chyby, nebát se být hloupý, a ještě k tomu to neuposuzovat a zkoušet to znovu a znovu stále dokola. Někteří zenoví studenti se tomu snaží vyhnout tím, že na rozhovory prostě nechodí. A pak je tu opačný, stejně extrémní případ, který naši praxi také příliš nepomáhá a který se vyznačuje nezdravou fascinací kong-an a rozhovory. Obzvlášť škodlivé je to u člověka, jehož praxe se celá točí právě kolem řešení kong-anů. Takový student zapomíná, že bez stálého plamene „nevím“, bez vytrvalého úsilí se tyto rozhovory a odpovědi na kong-an nemohou propojit se životem, a jsou proto docela zbytečné.

Kong-anový rozhovor je velice důležitý, ale pouze jako součást praxe. Je-li použit správně, bez vyhýbání a bez fascinace, je to velice silný nástroj, který pomáhá jak studentovi, tak i učiteli. Dokáže klíčovým způsobem propojit meditaci s naším životem. Je to taková laboratoř, kde si můžeme bezpečně otestovat svou praxi nad ohněm. Kong-anové situace v rozhovorech bývají velice prosté a i když uděláme chybu, nic zásadního z toho ještě nevyplývá. Život už nám zpravidla tak snadno neodpouští a také situace jsou leckdy mnohem složitější a plné nuancí. Onen gordický uzel, který takové situace představují, však rozseknout lze a právě kong-an a rozhovor s učitelem nás to mohou naučit.

– Přeložil Jiří Lněnička